

HBO-Monitor 2017

De arbeidsmarktpositie van hbo-afgestudeerden

Managementsamenvatting

In deze factsheet staat de arbeidsmarktpositie van de hbo-afgestudeerden uit studiejaar 2015-2016 centraal. Eind 2017, ongeveer anderhalf jaar na afstuderen, hebben bijna 24.500 respondenten de enquête van de HBO-Monitor ingevuld. De respons is daarmee ruim 40% van de benaderde afgestudeerden van associate degree-, bachelor- en master-opleidingen. De HBO-Monitor is een jaarlijks onderzoek dat wordt uitgevoerd door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) van Maastricht University. Gedetailleerde informatie is te vinden op www.hbomonitor.nl of in de kennisbank 'Feiten en Cijfers' op www.vereniginghogescholen.nl.

Opnieuw zijn afgestudeerde hbo'ers het in 2017 beter gaan doen dan vorig jaar. De werkloosheid onder de afgestudeerden is voor het vierde jaar op rij gedaald naar 3,2% in 2017. Zowel onder voltijd en deeltijd, als onder dual afgestudeerden is de werkloosheid afgenomen. Voor elk van deze groepen geldt dat de werkloosheid ongeveer terug is op het niveau van 2008. Afgestudeerden van opleidingen in deeltijd kennen een relatief lage werkloosheid van 2,4%. Van de voltijd afgestudeerden is op het enquêtemoment nog slechts 3,5% werkloos. Van de werkenden had ruim 87% binnen drie maanden een baan gevonden (in 2016 was dit 85%). Inmiddels heeft onder de voltijd afgestudeerden van de lerarenopleidingen zelfs bijna 95% binnen drie maanden een baan. Van alle werkenden heeft 50% anderhalf jaar na afstuderen een vaste aanstelling, tegen de trend van flexibilisering op de arbeidsmarkt in een toename ten opzichte van 2016 (48%). Onder de voltijd afgestudeerden ligt dit percentage iets lager (44%), eveneens een toename ten opzichte van 2016 (42%).

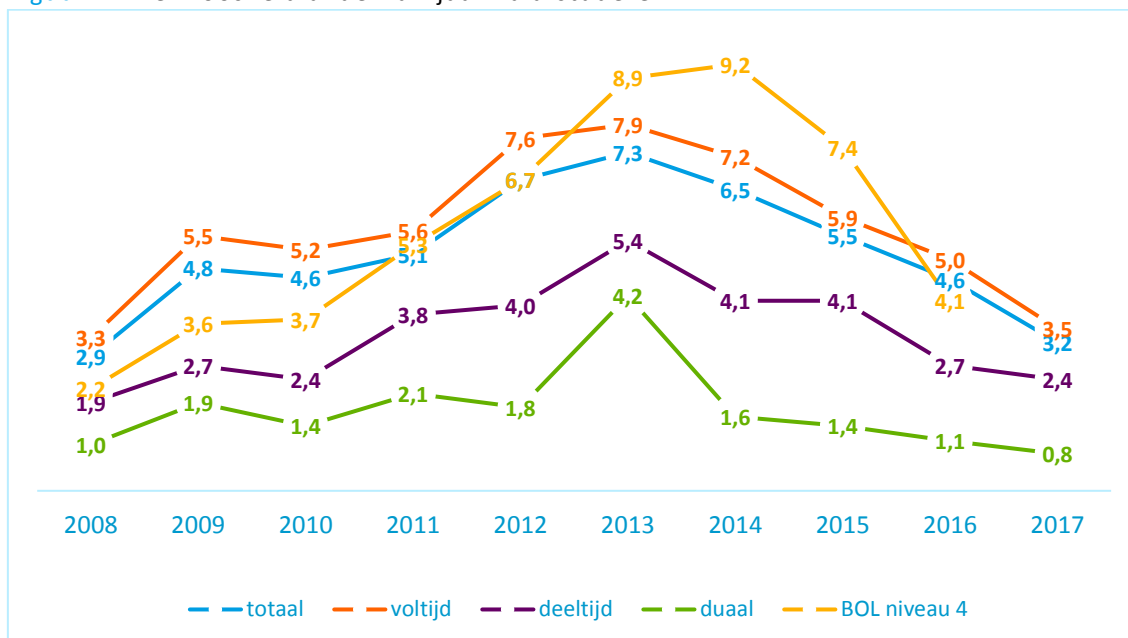
Van de voltijd afgestudeerden werkte in 2017 net als vorig jaar 80% op minimaal hbo-niveau. Het aandeel met een baan binnen het eigen vakgebied is licht toegenomen van 77% in 2016 naar 78% in 2017. Net als vorig jaar is 75% van de voltijd afgestudeerden positief over de aansluiting tussen opleiding en werk. Over de voorbereiding op de beroepsloopbaan is bijna de helft (48%) tevreden (was 47% in 2016).

Succes op de arbeidsmarkt

- De werkloosheid¹ is onder hbo-afgestudeerden sinds 2013 voortdurend gedaald. In 2017 was 3,2% werkloos. Dat is een daling van 4,1 procentpunt in vier jaar tijd, waarvan 1,4 procentpunt het laatste jaar.²
- Afgestudeerden die een opleiding in deeltijd hebben afgerond, kennen een relatief lage werkloosheid. Ook deze is in het laatste jaar verder gedaald naar 2,4%. Afgestudeerden van duale opleidingen kennen de laagste werkloosheid.
- De werkloosheid van voltijd afgestudeerden (qua omvang de grootste groep) is eveneens flink gedaald, van 5,0% in 2016 naar 3,5% in 2017.
- De werkloosheidspercentages liggen nu weer op het niveau van tien jaar geleden, vóór de economische crisis.

Figuur 1: Werkloosheid anderhalf jaar na afstuderen

- De werkloosheid is in 2017 het hoogst onder voltijd afgestudeerden uit de sector agro en food. Alle sectoren tonen de dalende trend uit de afgelopen vier jaar, met uitzondering van de afgestudeerden in de sector kunst.
- Onder voltijd afgestudeerden is de werkloosheid al jarenlang het laagst in de sector gezondheidszorg (1,6%) en onderwijs (1,4%). Opvallend is de daling onder voltijd afgestudeerden uit de sector sociale studies (2,9%), die nu lager ligt dan de werkloosheid van afgestudeerden uit de sector bètatechniek (3,8%).

¹ Op basis van gangbare CBS-definitie zijn werkloos: afgestudeerden zonder werk (of werk minder dan 1 uur per week) die op zoek zijn naar betaald werk. Afgestudeerden die op het moment van enquëtering (hoofdzakelijk) studierend waren, zijn buiten beschouwing gelaten.

² De meest recente cijfers over de werkloosheid onder gediplomeerde mbo'ers (bol niveau 4) zijn op het moment van verschijnen van deze factsheet nog niet beschikbaar. De werkloosheid onder master-afgestudeerden van het wetenschappelijk onderwijs is op basis van de hier gebruikte definitie niet beschikbaar.

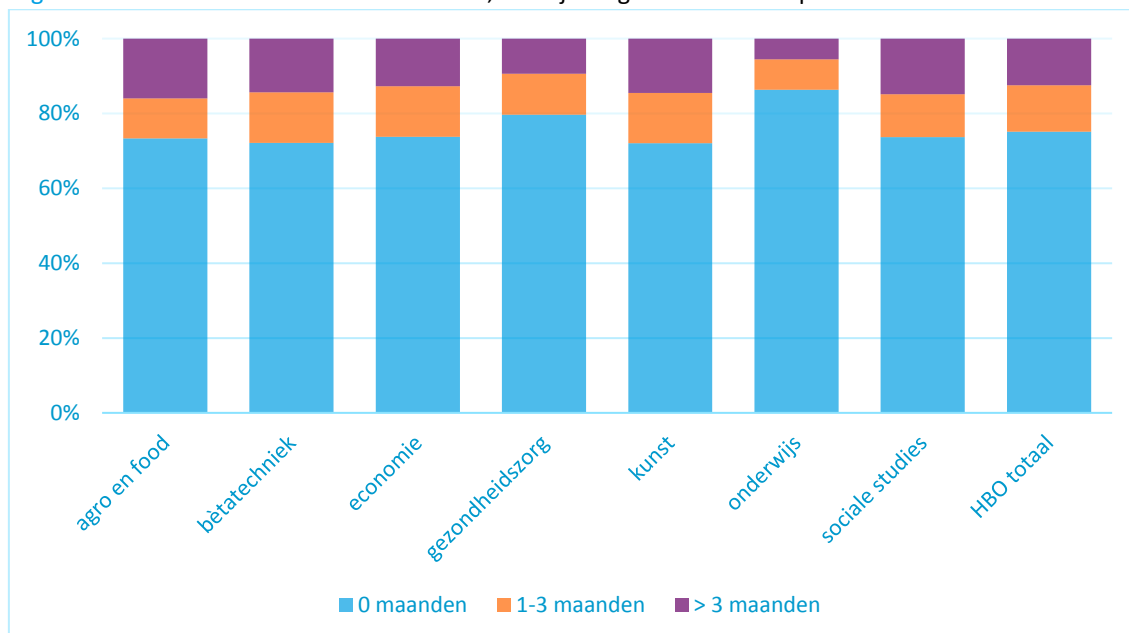

Figuur 2: Werkloosheid anderhalf jaar na afstuderen, sectoren in voltijd

	<i>totaal</i>	<i>voltijd</i>	<i>deeltijd</i>	<i>duaal</i>	<i>agro en food</i>	<i>bètatechniek</i>	<i>economie</i>	<i>gezondheidszorg</i>	<i>kunst</i>	<i>onderwijs</i>	<i>sociale studies</i>
2013	7,3	7,9	5,4	4,2	9,1	7,3	9,5	4,3	7,0	8,4	7,6
2014	6,5	7,2	4,1	1,6	7,8	6,2	8,3	4,1	6,8	6,4	9,1
2015	5,5	5,9	4,1	1,4	8,0	5,6	7,1	3,4	6,7	4,1	6,1
2016	4,6	5,0	2,7	1,1	5,0	4,4	6,5	3,0	3,1	3,1	5,7
2017	3,2	3,5	2,4	0,8	4,8	3,8	4,5	1,6	4,3	1,4	2,9

- Van de afgestudeerden van voltijd opleidingen kent 75% geen intredewerkloosheid tussen afstuderen en de eerste baan (2016: 71%). Binnen drie maanden na het behalen van het hbo-diploma heeft in 87% werk gevonden (2016: 85%).
- De krapte op de onderwijswijsarbeidsmarkt is duidelijk zichtbaar: onder de voltijd afgestudeerden uit deze sector heeft zelfs 95% binnen drie maanden werk (2016: 90%).
- Afgestudeerden uit de sector agro en food zoeken het langst naar hun eerste baan, al vindt ook van hen 84% binnen drie maanden werk (in 2016: 83%).

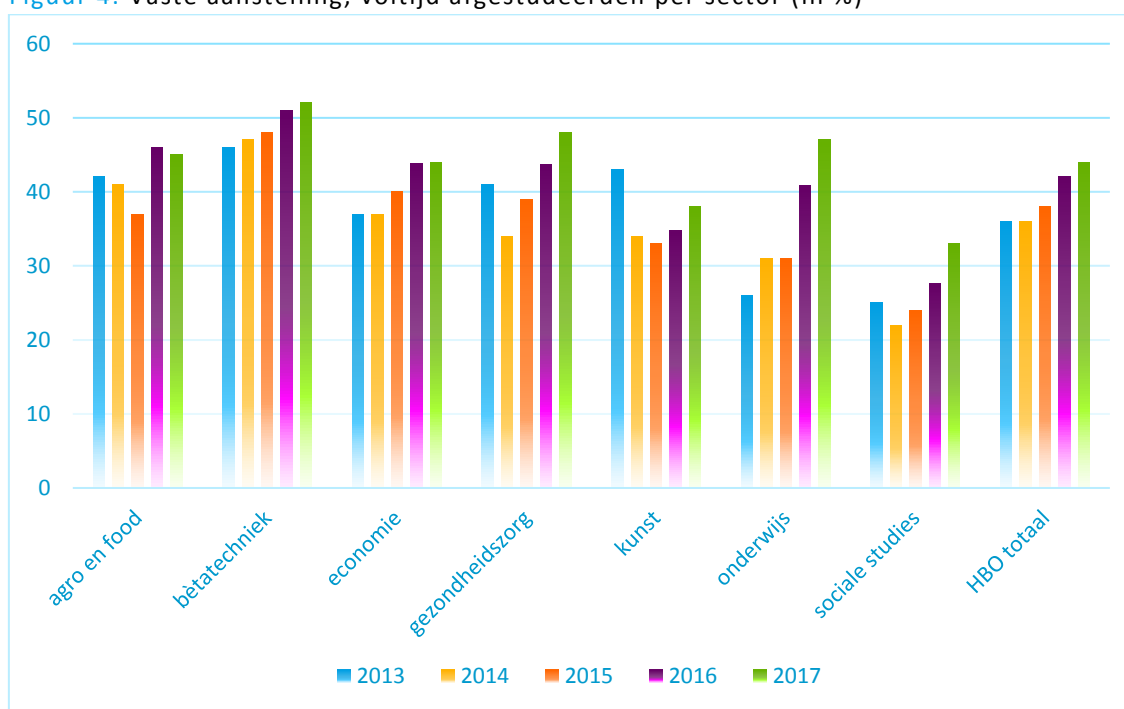
Figuur 3: Zoekduur tot de eerste baan, voltijd afgestudeerden per sector

Arbeidsvoorwaarden

- Recent afgestudeerde hbo'ers werken gemiddeld 34 uur per week. Van de werkenden heeft 38% een deeltijdaanstelling (2016: 39%).
- Van afgestudeerden uit de sector bètatechniek is circa een achtste deeltijdwerker. Bij gezondheidszorg en sociale studies bijna twee derde, maar minder dan voorgaand jaar.
- Van de afgestudeerden heeft 50% een vaste aanstelling (in 2016: 48%). Onder voltijd afgestudeerden is dit iets lager met 44%, tegenover maar liefst 78% onder de deeltijd afgestudeerden.
- Het aandeel vaste contracten is het hoogst onder voltijd afgestudeerden uit de sector bètatechniek (52%) en zelfs toegenomen ten opzichte van 2016 (51%). Onder afgestudeerden uit de sector sociale studies is het aandeel vaste contracten het laagst (33%), maar eveneens toegenomen ten opzichte van 2016 (28%).

Figuur 4: Vaste aanstelling, voltijd afgestudeerden per sector (in %)

- Het gemiddeld maandloon van alle afgestudeerden is toegenomen ten opzichte van een jaar eerder. In de sociale studies is het maandloon relatief het sterkst toegenomen, maar nog steeds lager dan in veel andere sectoren. Het maandloon van afgestudeerden uit de sector bètatechniek is het minst sterk toegenomen, maar blijft het hoogst.
- Rekening houdend met het (gemiddeld) aantal uren dat men werkt, blijkt het bruto uurloon het hoogst voor afgestudeerden van opleidingen in de sector gezondheidszorg (€16,20). Opvallend is dat bruto uurloon voor afgestudeerden uit de onderwijs nauwelijks gestegen is (van €14,80 in 2016 naar €15,00). Bètatechniek ligt daar nu iets boven (€15,30).

Figuur 5: Contract en salaris anderhalf jaar na afstuderen, sectoren in voltijd

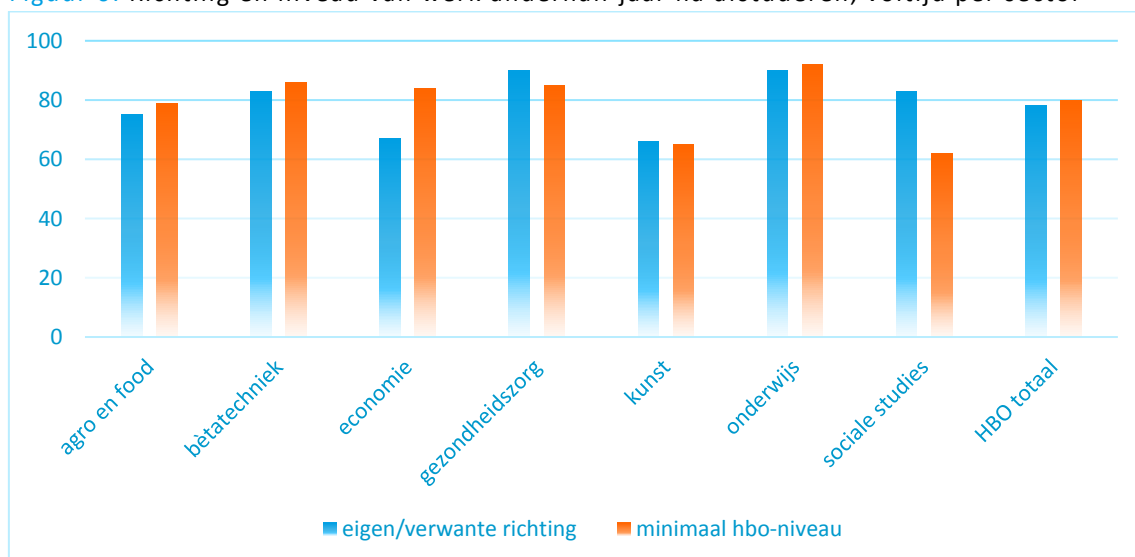
	totaal	voltijd	deeltijd	duaal	agro en food	bètatechniek	economie	gezondheidszorg	kunst	onderwijs	sociale studies
arbeidsuren per week	34	34	33	34	37	38	37	30	31	33	30
deeltijdaanstelling	38	36	49	39	23	12	19	64	58	47	61
vaste aanstelling	50	44	78	75	45	52	44	48	38	47	33
bruto uurloon	15,50	14,60	20,40	18,60	14,50	15,30	14,20	16,20	11,70	15,00	14,70
bruto maandloon	2.311	2.197	2.948	2.745	2.260	2.484	2.294	2.149	1.632	2.130	1.989

Bruto maandloon afgerond op hele Euro; bruto uurloon afgerond op 10 Eurocent.

Aansluiting tussen opleiding en werk

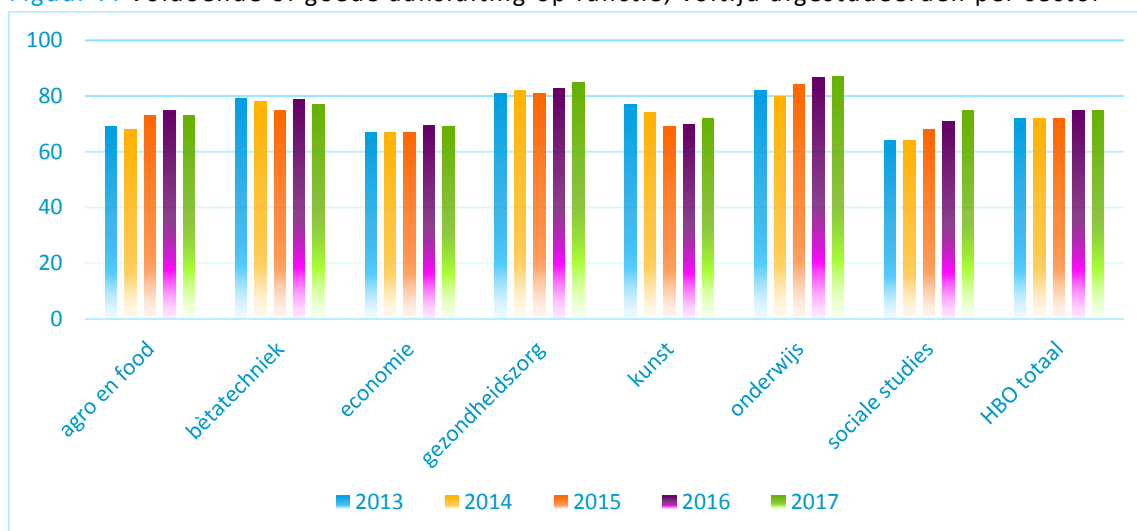
- Ruim drie op de vier voltijd afgestudeerden (78%) hebben een baan in het eigen vakgebied, iets hoger dan in 2016 (77%).
- Van de afgestudeerden uit de sectoren onderwijs en gezondheidszorg vindt zelfs negen op de tien een baan in de eigen of verwante richting. Afgestudeerden uit de sectoren kunst en economie hebben relatief het minst vaak een baan in de eigen of verwante richting.
- Het aandeel voltijd afgestudeerden dat een baan vindt op minimaal hbo-niveau is 80%, eenzelfde percentage als in 2016.
- Afgestudeerden uit de sectoren onderwijs en bètatechniek werken het vaakst op hbo-niveau (92% resp. 86%). De afgestudeerden uit de sector sociale studies hebben relatief vaak een baan in de eigen of verwante richting (83%), maar van alle sectoren het minst vaak op hbo-niveau (62%), al is dit toegenomen ten opzichte van het voorgaande jaar (59%).

Figuur 6: Richting en niveau van werk anderhalf jaar na afstuderen, voltijd per sector

- Van de voltijd afgestudeerden geeft net als vorig jaar 75% aan dat de aansluiting tussen de gevolgde opleiding en hun functie voldoende of goed is. In 2013-2015 was dit nog 72%.
- Het meest positief over de aansluiting zijn afgestudeerden uit de sectoren onderwijs (87%) en gezondheidszorg (85%). De afgestudeerden uit de sector economie zijn net als vorig jaar het minst positief over de aansluiting (69%).

Figuur 7: Voldoende of goede aansluiting op functie, voltijd afgestudeerden per sector

Voorbereiding op de arbeidsmarkt

- Van de afgestudeerde hbo'ers oordeelt 69% positief over de mate waarin de opleiding een goede basis vormt voor hun verdere ontwikkeling (in 2016: 68%).
- Rond 70% van de afgestudeerden uit de sectoren agro en food, bètatechniek, gezondheidszorg en kunst oordeelt op dit gebied positief; afgestudeerden uit de sectoren economie, onderwijs en sociale studies oordelen iets minder vaak positief.
- Net als in 2016 is 49% van alle afgestudeerde hbo'ers tevreden of zeer tevreden over de voorbereiding op de beroepsloopbaan. De afgestudeerden uit de sector agro en food zijn hierover het vaakst tevreden (55%).

Figuur 8: Oordelen over voorbereiding op de arbeidsmarkt, sectoren in voltijd

	totaal	voltijd	deeltijd	duaal	agro en food	bètatechniek	economie	gezondheidszorg	kunst	onderwijs	sociale studies
A	69	68	79	83	74	72	64	73	72	63	67
B	49	48	54	62	55	52	45	52	x	53	44

A: Opleiding biedt goede basis voor het verder ontwikkelen van kennis en vaardigheden (% mee eens).

B: Oordeel over de voorbereiding op de beroepsloopbaan (% [zeer] tevreden).

x= niet beschikbaar.

Figuur 9: Kengetallen per hogeschool³, alle opleidingsvormen

	werkloosheid (%)	zou opnieuw zelfde opleiding kiezen (% ja)	vervolgopleiding gevolgd/volgend (% ja)	aansluiting huidige functie en opleiding (% goed/voldoende)
<i>Aeres hogeschool</i>	1,2	84	17	86
<i>Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten</i>	2,6	85	20	75
<i>ArtEZ hogeschool voor de kunsten</i>	2,1	80	20	73
<i>Avans hogeschool</i>	3,0	81	28	79
<i>Codarts Rotterdam</i>	0,0	95	29	81
<i>Driestar hogeschool</i>	0,0	91	14	91
<i>Fontys hogescholen</i>	2,6	80	19	77
<i>Gerrit Rietveld academie</i>	11,7	76	9	53
<i>De Haagse hogeschool</i>	4,3	74	25	70
<i>Hanzehogeschool Groningen</i>	2,4	79	28	77
<i>HAS hogeschool</i>	3,4	77	29	73
<i>Hotelschool the Hague</i>	12,1	91	22	87
<i>Hogeschool der Kunsten Den Haag</i>	7,7	80	27	67
<i>Hogeschool Inholland</i>	4,0	74	16	71
<i>Hogeschool iPabo</i>	0,0	87	29	86
<i>Hogeschool Leiden</i>	1,6	83	28	79
<i>Hogeschool Rotterdam</i>	3,9	78	20	78
<i>Hogeschool Utrecht</i>	3,2	80	21	81
<i>Hogeschool van Amsterdam</i>	3,1	76	24	75
<i>Hogeschool van Arnhem en Nijmegen</i>	2,3	79	26	78
<i>Hogeschool Viaa</i>	1,7	84	23	86
<i>Hogeschool voor de Kunsten Utrecht</i>	3,4	79	17	71
<i>HZ university of applied sciences</i>	1,0	82	15	82
<i>Marnix Academie</i>	2,1	92	25	81
<i>NHTV Breda university of applied sciences</i>	4,2	76	20	68
<i>NHL hogeschool⁴</i>	3,8	82	16	77
<i>Saxion hogeschool</i>	3,9	78	28	77
<i>Stenden hogeschool⁴</i>	4,4	76	18	72
<i>Van Hall Larenstein</i>	7,7	72	25	68
<i>Zuyd hogeschool</i>	4,0	80	23	80
HBO totaal	3,2	79	23	77

³ Bij hogescholen met een klein aantal afgestudeerden kunnen er op basis van beperkte fluctuaties behoorlijk grote verschillen ontstaan ten opzichte van eerdere jaren en ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Dergelijke verschillen dienen met de nodige voorzichtigheid te worden geïnterpreteerd.

⁴ Met ingang van 1 januari 2018 gefuseerd tot NHL Stenden Hogeschool.

Verantwoording

De HBO-Monitor is een jaarlijks onderzoek dat wordt uitgevoerd door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) van Maastricht University. In de HBO-Monitor 2017 staat de arbeidsmarktpositie van de hbo-afgestudeerden uit het studiejaar 2015-2016 centraal. Eind 2017, ongeveer anderhalf jaar na afstuderen, hebben bijna 24.500 van de benaderde afgestudeerden de enquête van de HBO-Monitor ingevuld. De totale respons is daarmee ruim 40%. Het gaat hierbij om studenten die afgestudeerd zijn aan een associate degree-, bachelor- of masteropleiding.

Figuur 10: Respons, alle opleidingsvormen

	%
<i>agro en food</i>	49,6
<i>Bètatechniek</i>	41,9
<i>Economie</i>	36,6
<i>Gezondheidszorg</i>	47,0
<i>Kunst</i>	37,7
<i>onderwijs</i>	40,9
<i>sociale studies</i>	41,8
<i>HBO totaal</i>	40,4*

* = 24.446 respondenten.

Meer gedetailleerde informatie kunt u vinden op www.hbomonitor.nl of in de kennisbank 'Feiten en Cijfers' op www.vereniginghogescholen.nl. U treft hier ook meer achtergrondinformatie aan over de herkomst van de gegevens en over het interpreteren van de cijfers.

ROA en Vereniging Hogescholen sluiten net als het CBS aan bij de definities voor beroepsbevolking en werkloosheid van de International Labour Organisation (ILO). Niet alleen de cijfers over werkloosheid, maar ook alle indicatoren over 'werkenden' kunnen daarom niet vergeleken worden met gegevens uit factsheets en statistische bijlagen van de HBO-Monitor gepubliceerd vóór 2014. De cijfers over eerdere jaren zijn (her)berekend volgens de huidige definities.

Uitgave April 2018
Vereniging Hogescholen
Prinsessegracht 21
Postbus 123
2501 CC Den Haag
T 070 312 21 21 - F 070 312 21 00
www.vereniginghogescholen.nl